

Франції загрожує відключення електроенергії взимку через затримку ремонту АЕС

Атомна потужність EDF приблизно на 25% нижча за історичний рівень. У Франції відтермінували запуск 12 зупинених на ремонт ядерних реакторів з 56 наявних, що може посилити енергетичну кризу в Європі.

Прем'єр-міністрка Франції Елізабет Борн заявила, що хоча компанія Electricite de France SA робить все можливе, країна має бути готова до будь-якої ситуації, зокрема до можливості цілеспрямованих відключень електроенергії взимку, повідомляє Bloomberg.

Компанія мала перезапустити чверть своїх атомних станцій до середини грудня 2022 року. Мережевий оператор RTE вже попередив, що ризик дефіциту енергії в січні зростає.

У травні EDF виявили, що труби на 16 з 56 французьких реакторів схильні до утворення корозійних тріщин через складну конструкцію систем безпечного впорскування. Це змусило компанію зупинити дюжину реакторів і замінити десятки радіоактивних частин труб.

В матеріалі зазначили, що до усунення виявлених тріщин залучили аварійно-зварювальні бригади зі США та Канади. Однак графік уже значно відстає від плану. Повернення такої кількості реакторів до мережі за чотири тижні здається неможливим з точки зору ресурсів як для EDF, так і для органу ядерної безпеки.

“Ці проблеми зробили Францію, яка зазвичай покладається на ядерну енергетику для більш ніж двох третин своєї потужності, вразливою, попри менший вплив поставок російського газу, ніж Німеччина”, – підкреслили автори. Вони також вказали на те, що потенційні побічні ефекти від дефіциту ядерної енергії у Франції тримають операторів електромереж по всьому континенту напготові на випадок, якщо другій за величиною економіці ЄС знадобиться додаткова електроенергія. В матеріалі наголосили, що щоб запобігти соціальним заворушенням, адміністрація президента Еммануеля Макрона виділила близько €100 мільярдів, щоб допомогти підприємствам, споживачам і державним органам впоратися зі зростанням цін на електроенергію, природний газ і бензин протягом 2023 року.

Щоб впоратися зі скороченням поставок енергоресурсів з РФ, Франція також розробила план, спрямований на скорочення споживання газу та електроенергії на 10% протягом двох років. Він передбачає зниження температури в приміщеннях і освітлення скрізь, від державних установ і музеїв до фабрик і супермаркетів.

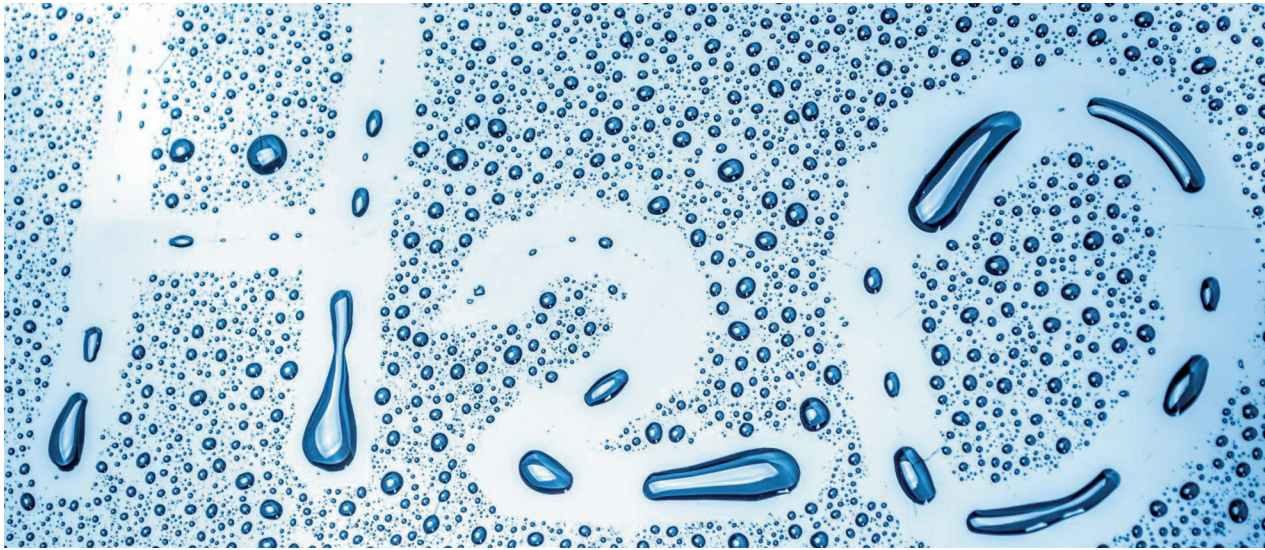
Також через загрозу нестачі ядерної енергії, уряд працює над регулятивними заходами для підвищення лімітів виробництва існуючих гідро- та вітрових електростанцій і веде переговори з німецькими колегами щодо угоди, яка може збільшити імпорتنі потужності. Окрім того, системи резервного живлення лише для центрів обробки даних можуть вивільнити до 1 гігавата електроенергії.

Уряд також прагне заохотити або змусити компанії використовувати резервні батареї та дизельні генератори. Оскільки 25 із 56 реакторів не працюють, атомна потужність EDF приблизно на 25% нижча за історичний рівень, що підштовхує місцеві ціни на електроенергію навіть вище, ніж деінде в Європі.

За словами оператора мережі, RTE тепер бачить вищі ризики переходу на січень з атомною потужністю на 3-4 гігавати нижчою за попередній прогноз у 45 гігават, оскільки технічне обслуговування зазвичай займає більше часу, ніж планувалося.

Джерело: Bloomberg

На склад надчистої води впливає тип електролізера, матеріал електрода, конструкція системи й навіть марка електролізера

Фахівці склали посібник щодо якості, кількості, чистоти та видів води, що необхідно для виробництва “зеленого” водню та не зашкодить системі електролізера.

Хоча забезпечення якості води становить відносно незначну частину загальних капітальних витрат водневої установки, це може бути найкращою інвестицією для системи електролізера, повідомляє менеджер із розробки програм Silhorko-Eurowater – Grundfos Генрік Теккер Мадсен у LinkedIn.

Мадсен розповів, що розвиток водневого ринку ставить ключові питання щодо використання води:

- скільки води потрібно;
- яка якість є достатньою;
- звідки має братися вода.

Так при виробництві “зеленого” водню необхідно розрізняти три види води:

- надчиста вода (використовується як сировина для електролізера);
- охолоджуюча вода;
- сира вода.

“Кількість надчистої води, що використовується для електролізу, буде відрізнятися від кількості сирової води, видобутої з навколишнього середовища, а якість надчистої води та води для охолодження також відрізняється”, – пояснив він.

Названо критичні особливості води при виробництві “зеленого” водню

Мадсен підкреслив, що на склад надчистої води впливає тип електролізера, матеріал електрода, конструкція системи і навіть марка електролізера. Кожен з іонів і молекул у воді по-різному впливатиме на електролізер, може знизити його ефективність або незворотно пошкодити та погіршити роботу.

“З такою кількістю змінних і ефектів не дивно, що очищення води часто пристосовується до конкретного проекту, що ускладнює розробку єдиного стандарту якості води для всіх електролізерів”, – розповів фахівець.

Він запропонував встановити вимоги до електропровідності досить низькими, щоб гарантувати, що рівні концентрації проблемних іонів і молекул будуть з цілковитою впевненістю нижче вимог електролізера. Нагадаємо, в Австралії науковці з Університету Мельбурна розробили технологію виробництва водню високої чистоти з повітря, мінімальна вологість якого має сягати 4%.

Джерело: ecopolitic

Єврокомісія хоче відкласти зміни Договору щодо інвестицій у викопне паливо

7 країн оголосили про свій намір вийти з договору, посилячись на несумісність хартії з кліматичними цілями ЄС

Єврокомісія просить зняти модернізацію міжнародної угоди Договору до Енергетичної хартії (ДЕХ) з порядку денного саміту ДЕХ, який з 1998 року сприяв інвестиціям у нафту та газ у колишньому радянському блоці.

Єврокомісія визнала, що ДЕХ несумісний з Паризькою кліматичною угодою, має суперечливі положення про врегулювання відносин між інвестором та державою та потребує реформування або скасування, повідомляє EURACTIV.

В матеріалі пояснили, що країнам-членам ЄС не вдалося досягти згоди, адже на голосуванні за запропоновану реформу ДЕХ Франція, Німеччина, Нідерланди та Іспанія утрималися.

Автори зазначили, що у 2021 році німецький енергетичний гігант RWE використав Договір, щоб подати компенсаційний позов у розмірі €1,4 мільярда від Нідерландів через заплановану поступову відмову від вугілля в країні.

У 2019 році розпочалися переговори про реформу ДЕХ із 53 підписантами.

“Цей процес завершився в червні, коли Комісія оголосила про прорив у перегово-

рах щодо реформи та представила змінений текст договору, який містив положення про припинення правового захисту для нових проєктів використання викопного палива та десятирічну поступову відмову від існуючих інвестицій”, – йдеться у матеріалі.

Однак Франція, Нідерланди, Польща, Німеччина, Словенія, Люксембург та Іспанія оголосили про свій намір вийти з договору, посилячись на несумісність хартії з кліматичними цілями ЄС, які вимагають швидкої відмови від викопного палива.

В матеріалі зазначили, що Єврокомісія є рішучим прихильником реформи, заявляючи, що модернізована угода містить положення про припинення правового захисту нових інвестицій у викопне паливо та усуває занепокоєння щодо права урядів регулювати екологічні та кліматичні потреби.

Окрім того, виконавчий орган ЄС підкреслив, що положення про 20-річний термін дії набуде чинності відразу після виходу країн з договору, що означає, що інвестиції у викопне паливо в будь-якому випадку продовжуватимуть користуватися правовим захистом протягом цього періоду.

Джерело: EURACTIV.

Від війни в Україні постраждали 20% заповідників та 3 млн га лісів

20% природоохоронних територій України потерпають від війни, також через бойові дії постраждали 3 млн га лісів.

Про це інформує «Українська правда» з посиланням на дані Всесвітнього фонду природи WWF-Україна.

Як розповіли в організації, у російській окупації залишаються 8 заповідників та 10 національних природних парків.

У зоні ризику опинилися 2,9 млн га Смарагдової мережі, території якої є значною частиною природоохоронної мережі Європи і яка охороняється у межах законодавства ЄС та Ради Європи.

Також під загрозою знищення перебуває 16 об'єктів, які захищаються Рамською конвенцією про водно-болотні угіддя, площею майже 600 тис. га. Ці території мають міжнародне значення, як середовища водоплавних птахів.

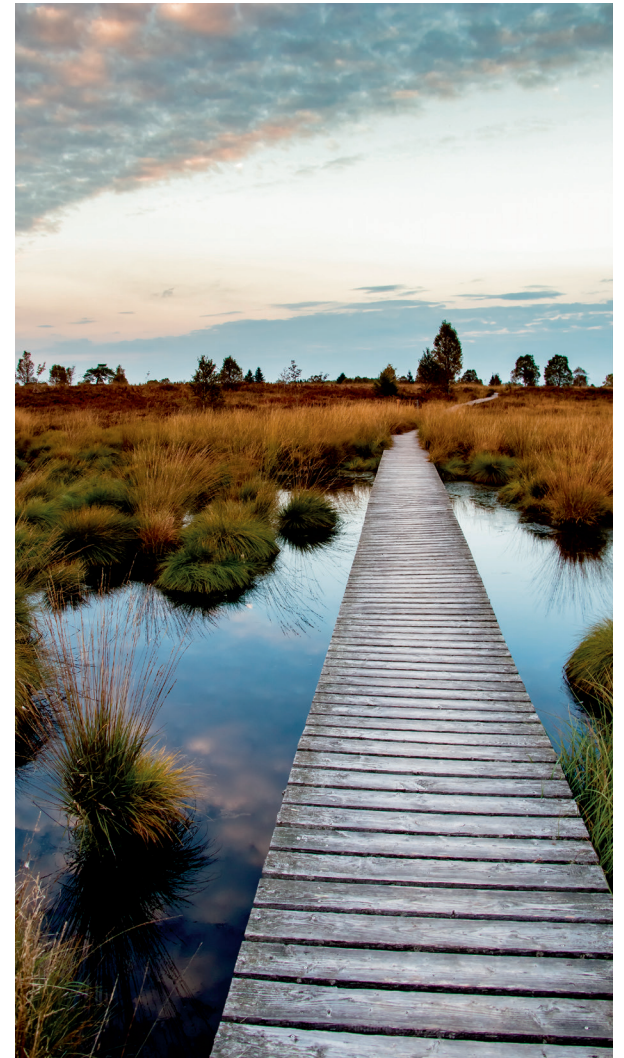
Зокрема, водно-болотне угіддя «Архіпелаг Великі і Малі Кучугури» площею 7740 га нині деокуповане, втім, через близьке розташування до лінії фронту перебуває під загрозою знищення.

В організації також стверджують, що ці цифри можуть зростати, адже на частині територій досі тривають бойові дії, а решта перебуває під окупацією чи очікує на розмінування.

WWF закликали українців, які люблять мандрувати країною, обов'язково попередньо з'ясувати, чи безпечна територія для відвідування на сайті обласної військової адміністрації.

«Цим ви подбаєте не лише про власну безпеку, а і всього живого на відповідній території», – говорять у Всесвітньому фонді природи.

Джерело: life.pravda

В Україні хочуть реформувати систему користування надрами

Першочерговим завданням для Міндовкілля є збереження балансу між захистом природи та надрокористуванням.

В Україні розпочалася реформа надрокористування, яка покликана перетворити Державну службу геології та надр у сервісну установу, модернізувати «правила гри» та забезпечити ефективний контроль з боку держави.

Про це заявив заступник міністра захисту довкілля та природних ресурсів Євгеній Федоренко, наголосивши, що розвиток надрокористування у найближчі роки буде тісно пов'язаний з відбудовою та ґрунтуватиметься на Плані відновлення України, повідомляє Міндовкілля у Telegram.

«Ми розуміємо, що запит на будівельні групи корисних копалин буде колосальним. Міндовкілля спільно із Держгеонадра вже розробили інтерактивну мапу таких копалин. Наразі доступ до неї закритий з міркувань безпеки, однак ми готові після перемоги забезпечити необхідною інформацією надрокористувачів», – зазначив Федоренко.

Серед інших практичних кроків, які реалізуються сьогодні, він виділив підготовку до другого читання законопроекту №4187-д «Про спрощення надрокористування». Документ передбачає скасування архаїчної процедури введення в дію протоколів ДКЗ, а також зменшення терміну отриман-

ня спецдозволів. Їх можна буде отримати за 50 днів, а розпочати видобуток вже через 5 місяці.

Федоренко також наголосив, що першочерговим завданням для Міндовкілля є збереження балансу між захистом природи та надрокористуванням. Адже необхідно створити умови, щоб бізнес міг працювати, інвестувати, розробляти та реалізовувати нові проекти.

В повідомленні зазначили, що Україна не змінює свій політичний вектор щодо співпраці з Євросоюзом. Так в 2021 році був підписаний Меморандум про взаєморозуміння щодо стратегічного партнерства з ЄС у сировинній галузі. А у 2022 році Держгеонадра уклала меморандум з відповідною службою Польщі, також готується меморандум з Чехією.

«Прагнемо створити умови, щоб інвестор не лише видобував стратегічні ресурси на нашій території і спрямовував їх в інші країни Європи або світу. Наша мета – щоб він працював тут, створював відповідну інфраструктуру з переробки, товар з доданою вартістю тощо. Ми хочемо створити умови для розвитку високотехнологічних галузей. Бо наша країна володіє рідкоземельними металами, запасами літію, має все, щоб розвивати цей сегмент у себе вдома», – підкреслив Федоренко.

Джерело: Міндовкілля

Загиблі працівники та 80% знищених будівель: як нацпарк «Святі Гори» пережив окупацію

Національний природний парк «Святі Гори» лежить у північній частині Донецької області, довкола Святогірська, Лиману, Білогорівки та низки населених пунктів, про які часто говорять у новинах зі східного фронту. З початку повномасштабної війни парк зазнав важких втрат.

«Святі гори» втратили двох співробітників, майно, будівлі, а також зазнали шалених екологічних збитків. Попри це співробітники повертаються до нацпарку, допомагають громаді та сподіваються на відновлення.

На початку жовтня на фейсбук-сторінці нацпарку «Святі Гори» з'явився перший допис після 24 березня. На фото – поруйновані будівлі та погоріла техніка. 12 жовтня 95% території парку було деокуповано. Через місяць після цього природоохоронниця Анастасія Драпалюк побувала у «Святих Горах» і зустрілася з директором парку Сергієм Приймачуком.

Територією парку пересуватися заборонено, ходити можна лише по асфальту в дозволених місцях. Про наукову чи дослідну роботу наразі не йдеться – парк потроху приходить до тями та передусім забезпечує виживання людей, які тут лишилися та повертаються додому (парк охоплює територію довкола сіл і міст Святогірської громади).

Разом із місцевою владою парк організовує розмінування, готує документи та забезпечує рубки в господарській зоні, щоб люди мали чим обігріти домівки. Негатив, який лишили по собі росіяни, відчутний фізично. Особливо важко людям, які увесь час залишалися на території парку.

Під час тимчасової відсутності місцевої влади нацпарк узяв на себе функцію органу влади – як єдина державна установа в громаді. Так люди бачили, що держава є.

Як війна вплинула на працівників

Примайчук розповів, що співробітники парку дуже болісно перенесли окупацію. До окупації, навіть після підризу мосту, яким люди добиралися на роботу із села Богородичне, вони працювали – переходили пішохідним мостом. Коли бомбардування посилювалося, люди стали виїжджати у Полтавську, Дніпропетровську, Львівську області. Дехто залишився.

Першим великим потрясінням для нас стало поранення інспектора охорони – йому осколком пробило щок. Але найгірше було попереду. Я відстежував, де перебувають наші співробітники, постійно був із ними на зв'язку. Ми знаємо долю майже всіх, інформації немає лише щодо десяти людей,

– розповів директор парку.

Він додав, що колаборантів серед співробітників не було. Ті люди, які зараз перебувають на території Росії, опинилися

там не зі своєї вини.

Один працівник був тяжко поранений у живіт, руку та ногу. Його лікували у Сватовому. У пораненого важкохвора дружина, тому вони лишилися на окупованій території. Де вони зараз – невідомо. Два співробітники загинули. Через нерви люди почали хворіти, з'явилася онкологія, психічні розлади. Постраждали й сім'ї співробітників, діти.

80% будівель парку зруйновані

4 червня Святогірськ зайняли російські військові. До цього часу співробітники намагалися вивезти техніку до головної садиби парку. Під вогнем переправили пожежну машину та два трактори до Святогірська. Однак через підризу мостів Святогірськ лишився відрізаним від підконтрольної Україні території, тому працівники не змогли вивезти ні обладнання, ні техніку. Ці речі забрали росіяни.

80% будівель парку зруйновані. Відносно вціліла тільки головна контора, де жили окупанти. Вона теж розграбована й розбита. Села громади – Долина, Богородичне, Ярова, Тетянівка – мають 90 – 100% пошкоджених будівель. Практично жодного цілого будинку не лишилося: вибиті вікна, знесені дахи, вигорілі хати, декому до фундаменту все рознесло.

Нині умови для життя й роботи не зовсім належні. Нам потрібен транспорт, бо практично весь був знищений, а також пальне. Я сподіваюся, що до нового року ми ці негаразди якось будемо долати,

– наголосив Примайчук.

Громаді потрібні люди

Зараз керівництво парку з'ясовує, хто міг би вже повернутися. Однак людям нікуди вертатися, їхні помешкання розбомблені. Власними силами привести оселі в належний вигляд до зими дуже важко. Тому парк допомагає людям з ремонтом, шукає покинуті помешкання та домовляється з власниками, щоб пустили туди співробітників.

«Вони зможуть працювати та забезпечувати дровами людей, які залишаються у Святогірській громаді. Скрізь люди потребують дров, щоб обігріти оселі. Медобслуговування у Святогірську станом на початок листопада ще не відновлено. Ми забезпечуємо ліками співробітників, стараємося одне одному допомагати, ми як сім'я. У нас дуже хороший колектив. Люди стоять горою одне за одного», – запевнив директор.

Чи залишилися діти у Святогірській громаді

В'їзд неповнолітніх у Святогірську громаду, за словами Примайчука, категорично заборонений. Дитсадки і школи не працюють, немає змоги ні випрати речі, ні помитися. Електрикою наразі плану-

ють забезпечити лише приватний сектор. Умов для життя дітей немає.

Діти хочуть брати до рук усе, що бачать, тому велика небезпека підірватися. Усіх дітей зі Святогірська та громади евакуйовано. На території парку було багато дитячих закладів – 33 оздоровчі табори, лісова школа-інтернат, зона відпочинку «Смарагдове місто» 2 дитячі дачі – це все не функціонує,

– розповів керівник «Святих Гір».

Він додав, що парк «Святі Гори» курував усі школи громади й навіть частково Лиманського району – проводили екоосвітні заняття, конкурси. Виховна та екоосвітня робота була добре поставлена. Відзначали разом свята – день птахів, день довкілля тощо. Зараз усе це в минулому.

Наслідки окупації для парку

Директор парку наголосив, що природа схильна до самовідновлення. Однак на ділянці, яку у 2014 році обстріляли з «Градів», трава так і не виросла. Частково це тому, що там піщаний ґрунт, однак усе ж обстріляні галявини потерпали дуже й дуже довго. За останніх пів року були знищені тисячі гектарів лісу, забруднені ґрунти, води. Крейдяні схили, які є унікальні для всієї Європи, понівечені. Вони всіяні нерозірваними снарядами та небезпечними «подарунками» від окупантів.

Однак оцінювати збитки, завдані фауні та флорі, мають спеціалісти. Науковиця МБО «Екологія – Право – Людина» Катерина Полянська приїхала на територію парку, щоб дослідити ґрунти у вивах, утворених від попадання ворожих снарядів, на наявність важких металів та інших небезпечних речовин. Вона відібрала зразки ґрунтів, де це було можливо, а також збрала уламки снарядів, оскільки вони також можуть бути джерелом забруднення ґрунтів.

Науковиця також зафіксувала:

- наявність лісових пожеж на території парку, низових та верхових;
- ушкодження дерев під час вибухів;
- пошкодження ґрунтового покриття через проїзд воєнної техніки;
- зведення фортифікаційних споруд;
- забруднення паливно-мастильними речовинами та продуктами згоряння техніки.

Крім того, вона поспілкувалася з директором щодо фактів загибелі риби та амфібій у річках та озерах парку внаслідок підризу в них різних вибухових предметів.

Зверніть увагу! Повномасштабна війна вплинула на 20 % заповідних територій України. Проект Wownature став голосом національних природних парків. Його створили за підтримки Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів.

ООН презентувала проєкт супутникового відстеження викидів парникових газів

Організація Об'єднаних Націй у п'ятницю оголосила про створення нової супутникової системи для виявлення метану, який впливає на зміну клімату.

Як передає Укрінформ, Система оповіщення та реагування на метан (MARS) була презентована в рамках конференції зі зміни клімату COP27, що відбувається у Єгипті.

Цей проєкт дасть змогу Програмі ООН з довкілля (ЮНЕП) фіксувати викиди парникового газу та зміни, до яких це призводить.

Отримавши супутникові дані, ЮНЕП повідомлятиме уряди та компанії про викиди

безпосередньо або через партнерів, щоб відповідальні органи могли вжити відповідних заходів.

За запитом партнери MARS надаватимуть консультаційні послуги щодо оцінки можливостей пом'якшення наслідків. ЮНЕП продовжуватиме моніторинг місця викиду та протягом 45-75 днів оприлюднюватиме дані й відповідний аналіз.

Зазначається, що метан, який виділяється в результаті діяльності людини, спричиняє близько 25% антропогенних змін клімату.

«Скорочення викидів метану - це найшвидша можливість зменшити потепління

і зберегти його межу в 1,5°C. І ця нова система оповіщення та реагування стане найважливішим інструментом, що допоможе всім нам виконати глобальну обіцянку щодо метану», - заявив спеціальний представник президента США з питань клімату Джон Керрі.

Нагадаємо, відповідно до Глобального зобов'язання щодо метану людство має скоротити викиди цього парникового газу принаймні на 30% до 2030 року, аби потепління не перевищувало температурну межу в 1,5°C.

Джерело: ukrinform

Проект малих модульних реакторів сприятиме українській енергонезалежності

В умовах постійних російських атак на об'єкти української енергетичної інфраструктури головним постачальником електроенергії є атомні станції. Навіть при тимчасовій втраті генерації від ЗАЕС частка атомної енергетики є найбільшою.

Енергетична криза в Європі, викликана російською агресією проти України, привела до ряду рішень щодо майбутнього європейської енергетики, в тому числі віднесення атомної енергії до «зелених» видів генерації, розконсервації ряду заморожених станцій. Також західні країни реалізують стратегію скорочення впливів «Росатому» на ринки третіх країн.

В Україні спільно з американськими компаніями розпочато реалізацію проєкту малих модульних реакторів. Застосування цієї технології дозволить також виробляти водень і аміак у промислових обсягах, і відповідно проводити експансію України на цих перспективних напрямках.

Технологіями малих модульних реакторів зараз активно займається більше 100 провідних світових енергетичних компаній. У ці проєкти інвестується десятки мільярдів доларів та надається всіляке сприяння на рівні урядів провідних країн. І це не дивно, адже у ММР є багато переваг – підвищений рівень безпеки, можливість працювати в маневрових режимах, значно менші терміни їх будівництва порівняно з традиційними ректорами та як наслідок, більша інвестиційна привабливість.

Зараз уже чотири малі модульні реактори знаходяться на стадії будівництва в Аргентині, Китаї та Росії. Аргентинський реактор Saget має бути запущений вже наступного року. 22 серпня 2022 р. реактор, розроблений американською енер-

гетичною компанією NuScale Power, став першим модульним реактором в США, схваленим для використання Комісією з ядерного регулювання (NRC), що по суті відкрило шлях до його будівництва і комерційного використання. Український Енергоатом та NuScale у вересні 2021-го підписали меморандум про співробітництво у сфері малих модульних реакторів.

Досить дивно, що в Україні нещодавно прозвучала доволі різка критика проєкту малих модульних реакторів від експертів енергетичної галузі І.Плачкова та О.Харченка. Експерти радять ігнорувати дану ініціативу Уряду США щодо залучення українських компаній у розробку, впровадження та застосування цих технологій і тим самим ставлять під сумнів доцільність українсько-американського партнерства у сфері атомної енергетики.

Можна звичайно критикувати міністра енергетики Г.Галушенка за те, що він просуває подібні проєкти. У кожного українського міністерства є критики, завжди іде боротьба і конкуренція. Якщо дискусії фахові і там пропонуються альтернативні професійні рішення – від цього політика лише виграє.

Але мабуть не зовсім правильно піддавати критиці діяльність Джона Керрі, спеціального уповноваженого президента США з питань клімату, який під час президентства Барака Обами працював на посаді Державного секретаря США. Саме Джон Керрі від імені США оголосив про започаткування міжнародної ініціативи за участю США, України, Японії та Республіки Корея по впровадженню малих модульних реакторів для виробництва водню та аміаку у промислових обсягах.

Посольство України в США та посол Оксана Маркарова також брали активну участь у цьому процесі. Термін реалізації проєкту невеликий і становитиме 2-3 роки. Перелік учасників проєкту, зокрема включатиме компанії NuScale, FuelCell Energy, Clark Seed, Argonne National Laboratory, НАЕК «Енергоатом», Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки, Doosan Enerbility, IHI Corporation, JGC Corporation, Samsung C&T, Starfire Energy та інші.

Участь України в анонсованому Джоном Керрі консорціумі дозволить брати безпосередню участь у розробці проєктів ММР, отримувати нові технології від провідних світових компаній, серед яких і вищезгаданий NuScale, а також мати можливість реалізувати власні проєкти ММР в Україні. Для України це є хорошою можливістю, яка була запропонована нашими партнерами, вочевидь, і з метою подальшого відновлення української енергетики та посилення національної енергетичної безпеки та енергонезалежності.

Більшість корпусних малих модульних реакторів, які зараз будуються та впроваджуються у світі, виготовлені зі високоміцної сталі і мають форму циліндру, тому міжнародні експерти високо оцінюють їх рівень захисту.

Після російських фейків про «брудну бомбу», після візитів МАГАТЕ на Запорізьку АЕС українська атомна енергетика знаходиться в центрі світової уваги, західні партнери відкриті до співпраці, і потрібно використати це вікно можливостей для розвитку галузі і закріплення незалежності від «Росатому».

Джерело: blogs.pravda

Додаток 2

до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля
(автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, не зазначається суб'єктом господарювання))

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності
(автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання))

ПОВІДОМЛЕННЯ

про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «УКРНЕФТЕГАЗРАЗВЕДКА»,

код згідно з ЄДРПОУ 32398168

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта
(для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків
та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті))

інформує про намір провадити плановану діяльність та оцінку її впливу на довкілля.

1. Інформація про суб'єкта господарювання
01011, місто Київ, вулиця Панаса Мирного, будинок 6, офіс 301,
тел. +380 (96) 042 53 29
(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи*.
Планована діяльність, її характеристика.
Влаштування (спорудження) пошукової свердловини №1 на Західно-Базаліївській структурі Базаліївської ліцензійної ділянки. Влаштування (спорудження) пошукової свердловини №2 на Західно-Базаліївській структурі Базаліївської ліцензійної ділянки.
Планована глибина свердловин - максимальна 2500 м; спосіб буріння - роторний. Кріплення ствола свердловин передбачається високогерметичними обсадними трубами.
Положення осі стовбура свердловин: пошукова свердловина №1 похило-скерована;
пошукова свердловина №2 вертикальна свердловина.
Технічна альтернатива 1.
Влаштування (спорудження) пошукової свердловини №1 на Західно-Базаліївській структурі Базаліївської ліцензійної ділянки. Влаштування (спорудження) пошукової свердловини №2 на Західно-Базаліївській структурі Базаліївської ліцензійної ділянки.
Проектна глибина свердловин (максимальна): пошукова свердловина № 1 глибиною до 2500 м; пошукова свердловина № 2 глибиною до 2500 м. Спосіб буріння - роторний. Кріплення ствола свердловин високогерметичними обсадними трубами. Положення осі стовбура свердловин: пошукова свердловина №1 похило-скерована; пошукова свердловина №2 вертикальна свердловина. Буріння свердловин планується здійснювати верстатом з дизельним приводом.
Технічна альтернатива 2.
Влаштування (спорудження) пошукової свердловини №1 на Західно-Базаліївській структурі Базаліївської ліцензійної ділянки. Влаштування (спорудження) пошукової свердловини №2 на Західно-Базаліївській структурі Базаліївської ліцензійної ділянки.
Проектна глибина свердловин (максимальна): пошукова свердловина № 1 глибиною до 2500 м; пошукова свердловина № 2 глибиною до 2500 м. Спосіб буріння - роторний. Кріплення ствола свердловин високогерметичними обсадними трубами. Положення осі стовбура свердловин: пошукова свердловина №1 похило-скерована; пошукова свердловина №2 вертикальна свердловина.
Буріння свердловин планується здійснювати верстатом з електричним приводом.
У зв'язку із віддаленістю території планованої діяльності від електромереж відповідної потужності, використання верстата із електричним приводом недоцільне.

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи.
Місце провадження планованої діяльності: територіальна альтернатива 1.
Чугуївський район, Харківська область, біля с. Таганка (з північної сторони) - за межами населених пунктів.
Географічні координати свердловин (плановані)

Номер свердловини	Система координат WGS 84	
	Широта (N)	Довгота (E)
Пошукова свердловина №1	49°49'06,17"	36°52'36,47"
Пошукова свердловина №2	49°49'41,60"	36°52'28,67"

Місце провадження планованої діяльності: територіальна альтернатива 2.

Чугуївський район, Харківська область, біля с. Таганка (з північної сторони) - за межами населених пунктів.

Номер свердловини	Система координат WGS 84	
	Широта (N)	Довгота (E)
Пошукова свердловина №1	49°48'51.2"	36°53'05.1"
Пошукова свердловина №2	49°48'54.1"	36°52'45"

Пошукова свердловина №1-111м до житла; Пошукова свердловина №2 - 122 м до житла.

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності
Розвиток галузі видобування вуглеводнів в регіоні забезпечує економічну самостійність регіону, розвиток економіки та соціальної сфери регіону. Видобування вуглеводнів - джерело поповнення місцевого та державного бюджетів, спрямоване на зміцнення паливно-енергетичної бази України та створення робочих місць у регіоні. Частина рентної плати за користування надрами надходить до місцевих бюджетів всіх рівнів за місцезнаходженням (місцем видобутку) відповідних природних ресурсів. Видобути вуглеводні можуть використовуватися в регіоні для місцевих потреб. Пошук та наступний видобуток вуглеводнів планується здійснювати із свердловин, що розташовані за межами населених пунктів. При реалізації планованої діяльності буде забезпечено мінімальний вплив на довкілля та населення.

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо)
Для буріння свердловин передбачається використання бурового верстату з дизельним приводом потужністю не менше 5000 кВт, вантажопідйомністю не менше 300 т з системою верхнього приводу.
Проектна глибина кожної свердловини буде становити до 2500 м. Передбачається безамбарний спосіб буріння. Площа земельної ділянки для буріння кожної свердловини становить до 2,0 га.
Планована тривалість будівництва (буріння) кожної свердловини становить до 300 діб.
Кількість працівників до 45 осіб.
Роботи з будівництва свердловин здійснюються послідовно з використанням одного обладнання: свердловина №1 потім свердловина №2.
Для забезпечення питного водопостачання буде використовуватися привізна вода (бутильована вода з найближчого населеного пункту), для технічного використання при бурінні свердловин, передбачається спорудження водозабірної свердловини на території кожного бурового майданчика (разом 2 водозабірні свердловини). Глибина кожної водозабірної свердловини (орієнтовна) буде становити до 100 м. Вода, яка буде використовуватися для технічних потреб при бурінні свердловин, за якістю буде відповідати воді технічній. Планований дебіт кожної свердловини до 10 м³/год.
Очікувані об'єми видобутку вуглеводнів становлять:
- природного газу до 300 тис.м³/добу;
- нафти до 5 т/добу.

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:
щодо технічної альтернативи 1
- зняття та використання родючого шару ґрунту відповідно до вимог чинного законодавства;
- поводження з відходами відповідно до вимог чинного законодавства;
- дотримання режиму водоохоронних зон та прибережних захисних смуг поверхневих водних об'єктів відповідно до вимог чинного законодавства;
- дотримання розмірів санітарно-захисної зони відповідно до вимог чинного законодавства (ДСП 173-96);
- не перевищення гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць на межі житлової забудови;

* Суб'єкт господарювання має право розглядати більше технічних та територіальних альтернатив.

- здійснення викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами на підставі дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

- здійснення забору підземних вод на підставі дозволу на спецводокористування;

- не перевищення нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел;

- розміщення об'єктів планованої діяльності повинно бути за межами об'єктів природно-заповідного фонду, об'єктів екологічної мережі, об'єктів історико-культурного призначення;

- виконання обмежень щодо використання земельних ділянок, встановлених у документах, що посвідчують право користування земельними ділянками, згідно з нормами чинного законодавства України;

- територіальні обмеження, визначені межами та умовами правовстановлюючих документів на земельні ділянки;

- дотримання правил пожежної та техногенної безпеки відповідно до вимог чинного законодавства;

- виконання вимог щодо раціонального використання природних ресурсів та охорони надр;

- виконання санітарних обмежень щодо допустимих рівнів звуку.

щодо технічної альтернативи 2

- ті ж обмеження, що і для технічної альтернативи 1.

щодо територіальної альтернативи 1

- територіальні обмеження, визначені межами та умовами правовстановлюючих документів на земельні ділянки;

- дотримання режиму водоохоронних зон та прибережних захисних смуг поверхневих водних об'єктів відповідно до вимог чинного законодавства;

- дотримання розмірів санітарно-захисної зони відповідно до вимог чинного законодавства (ДСП 173-96);

- компонування комплексу технологічного обладнання з урахуванням вимог техніки безпеки та виробничої санітарії;

- розміщення об'єктів планованої діяльності з урахуванням обмежень щодо об'єктів природно-заповідного фонду, об'єктів екологічної мережі, об'єктів історико-культурного призначення.

щодо територіальної альтернативи 2

- ті ж обмеження, що і для територіальної альтернативи 1.

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1:

- проведення топографо-геодезичних, інженерно-геологічних, екологічних та інших вишукувань у необхідному обсязі, згідно з чинним законодавством, для забезпечення раціонального використання природних ресурсів, а також забезпечення виконання охоронних, відновлюваних, захисних та компенсаційних заходів;

- зняття та максимальне збереження родючого шару ґрунту;

- облаштування бурового майданчика залізобетонними плитами в місцях можливого потенційного забруднення ґрунту;

- організація відведення дощових та талих вод;

- виконання комплексу технологічних, технічних, організаційних рішень для забезпечення надійної безаварійної роботи;

- облаштування гідроізолюваних ємностей для збирання стічних вод;

- організація зон санітарної охорони навколо водозабірної свердловини.

щодо технічної альтернативи 2:

- еколого-інженерна підготовка і захист території такі як для технічної альтернативи 1.

щодо територіальної альтернативи 1:

Компонування комплексу технологічного обладнання з урахуванням вимог техніки безпеки та виробничої санітарії.

Впровадження заходів спрямованих на попередження забруднення довкілля відходами буріння при реалізації планованої діяльності.

Забезпечення нормативних охоронних меж.

щодо територіальної альтернативи 2

- як для територіальної альтернативи 1.

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:

щодо технічної альтернативи 1

- клімат, мікроклімат. Викиди парникових газів в атмосферу будуть короткочасні та незначні, вплив на клімат та мікроклімат відсутній;

- **атмосферне повітря.** Джерела впливу: під час спорудження - будівельна техніка та автотранспорт; технологічне обладнання для буріння та випробування свердловин; обладнання для проведення ремонтних робіт; при випробуванні свердловин на приплив нафтогазових флюїдів, дизель-генератор та ємність для зберігання палива, зберігання відходів буріння та приготування бурових розчинів; під час експлуатації - викиди від спалювання газу на факелі при планових продувках свердловин під час досліджень та ремонтів. Можливий вплив: забруднення атмосферного повітря внаслідок викиду забруднюючих речовин при бурінні та випробуванні свердловин, виконанні ремонтних та будівельних робіт. Значення концентрацій по

всіх забруднюючих речовинах, які будуть викидатися в атмосферне повітря, передбачаються нижче гранично-допустимих. Шумовий вплив передбачається в межах нормативного;

- **водне середовище.** Вплив не очікується. Планована діяльність здійснюється за межами водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об'єктів. Забір води з водозабірних свердловин на технічні потреби, буде здійснюватися на підставі дозволу на спецводокористування. Забруднені стічні води що будуть утворюватися при реалізації планованої діяльності та дощові стоки з бурового майданчика будуть збиратися в гідроізолювані ємності з подальшим вивезенням спеціалізованими підприємствами. Господарсько - побутові стоки збираються в герметичну металеву ємність з подальшим вивезенням стоків спеціалізованими підприємствами. Скид стічних вод в поверхневі водні об'єкти відсутній. Вплив на водне середовище (поверхневі води) в штатних ситуаціях відсутній, оскільки відсутні джерела, які впливають на стан водного середовища

Вплив на підземні води - під час будівництва, в процесі буріння свердловин, передбачається втручання в підземні горизонти з прісними водами, але раціональна конструкція свердловин, яка включає спуск обсадних колон з наступним цементуванням високоміцними портландцементами дозволяє попередити забруднення горизонтів з прісними водами та інші негативні наслідки у вигляді техногенних змін та деформації земної поверхні. Вплив на гідрогеологічне середовище в межах нормативного. В процесі буріння водозабірної свердловини також передбачається втручання в підземні горизонти з прісними водами, з метою збереження природних умов, що забезпечують захищеність водоносних горизонтів, передбачається затрубна цементация обсадної колони від нижнього зрізу до устя. При виконанні планованих заходів вплив на підземні води в межах нормативного;

- **вплив на геологічне середовище (надра)** - під час спорудження свердловин, передбачається порушення нормативного стану геологічного розрізу в процесі буріння, але раціональна конструкція свердловин, яка включає спуск обсадних колон з наступним цементуванням високоміцними портландцементами дозволяє попередити негативні наслідки у вигляді техногенних змін та деформації земної поверхні, вплив на геологічне середовище помірний;

- **вплив на ґрунти** - механічні порушення поверхневого шару ґрунту при проведенні земляних робіт; для мінімізації впливу на ґрунти передбачається зняття та зберігання родючого шару ґрунту, а по закінченню будівництва планується відновлення/рекультивация земель. Вплив нормативний при будівництві в наслідок знімання родючого шару ґрунту. В складі викидів при реалізації планованої діяльності відсутні небезпечні речовини що можуть вплинути на стан ґрунтів;

- **рослинний та тваринний світ.** Вплив на рослинний та тваринний світ можливий під час будівництва об'єктів планованої діяльності - при проведенні земляних робіт, через порушення вторинної рослинності та зміни звичайних умов мешкання фауни, що живе у ґрунті, порушенні сільгоспугідь. В межах бурових майданчиків природна флора і фауна збіднені. Під час експлуатації свердловин - вплив на рослинний та тваринний світ відсутній;

- **природно-заповідні об'єкти.** Вплив не очікується. В районі реалізації планованої діяльності відсутні об'єкти природно-заповідного фонду та території перспективні для заповідання;

- **навколишнє соціальне середовище.** Джерела впливу: технологічне обладнання, автотранспорт. Можливий вплив: в разі наднормативного забруднення атмосферного повітря та підвищення шумового впливу через порушення умов експлуатації технологічного обладнання та автотранспорту. Об'єкти планованої діяльності розташовані за межами населених пунктів, не створюють негативного впливу на соціальні умови життєдіяльності та здоров'я місцевого населення. Планована діяльність спрямована на забезпечення енергоресурсами населення і промисловості регіону, залучення інвестицій в економіку регіону;

- навколишнє техногенне середовище. Вплив не очікується, порушення експлуатаційної надійності довколишніх техногенних об'єктів не передбачається;

- архітектурна, археологічна та культурна спадщина. Вплив не очікується, діяльність на територіях та об'єктах архітектурної, археологічної та культурної спадщини не передбачається;

- рельєф, ґрунти, ландшафт: основні фактори впливу - будівельні роботи, що впливають на стан ґрунтів (механічні порушення поверхневого шару ґрунту). Тимчасова зміна ландшафту через проведення планованої діяльності;

- поводження з відходами. Поводження з відходами буде здійснюватися у відповідності з вимогами чинного законодавства. Відходи будуть зберігатися в герметичних контейнерах відповідно до класу небезпеки з подальшою передачею їх на видалення, розміщення, захоронення, утилізацію згідно укладених договорів з спеціалізованими підприємствами, під час експлуатації свердловин утворення відходів не передбачається. Вплив нормативний, опосередкований, допустимий.

щодо технічної альтернативи 2

Для технічної альтернативи 2, сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля співпадають з технічною альтернативою 1. Впливи при бурінні такі ж як і для технічної альтернативи 1, за винятком викидів від дизельних двигунів бурового верстата, що при реалізації технічної альтернативи 2 будуть відсутні. При будівельних роботах у випадку технічної альтернативи 2 будуть додаткові впливи пов'язані

з прокладанням лінії електропередач відповідної потужності, а саме: додаткові викиди і шумовий вплив при роботі будівельної техніки; додаткові відходи при будівельних роботах з прокладання траси лінії електропередач; додатковий відвід землі для траси лінії електропередач; додатковий вплив на ґрунти в межах траси лінії електропередач; видалення зелених насаджень в межах прокладання лінії електропередач; додаткове споживання водних ресурсів на господарсько-побутові та технологічні потреби. Проведення робіт з прокладання лінії електропередачі негативно вплине на соціальне середовище через виконання будівельних робіт в межах та/або населених пунктів.

щодо територіальної альтернативи 1

Здійснення планованої діяльності в межах відведених земельних майданчиків не спричинить значного негативного впливу на оточуюче середовище та здоров'я населення. При реалізації планованої діяльності буде забезпечено виконання вимог чинного законодавства, санітарно-гігієнічних, протипожежних, містобудівних та територіальних обмежень згідно чинного законодавства України.

щодо територіальної альтернативи 2

як для територіальної альтернативи 1.

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)

Належить до другої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля, та підлягають оцінці впливу на довкілля, відповідно до:

- ст. 3, ч. 3, п. 1, Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (глибоке буріння, у тому числі геотермальне буріння, буріння з метою зберігання радіоактивних відходів, буріння з метою водопостачання (крім буріння з метою вивчення стійкості ґрунтів);

- ст. 3 ч. 3, п. 3.1 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (видобувну промисловість: видобування корисних копалин, крім корисних копалин місцевого значення, які видобуваються землевласниками чи землекористувачами в межах наданих їм земельних ділянок з відповідним цільовим використанням).

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зацеплених держав))

Підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля немає.

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля

Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з ОВД у відповідності з вимогами статті 6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» з урахуванням сфер, джерел та видів можливого впливу на довкілля. До звіту з оцінки впливу на довкілля будуть включені з достатньою деталізацією наступні планові показники:

- опис місця провадження планованої діяльності та цілі планованої діяльності;
- опис основних характеристик планованої діяльності;
- опис поточного стану довкілля та факторів довкілля;
- оцінка впливу планованої діяльності на геологічне середовище, атмосферне повітря, поверхневі, підземні води, ґрунти, рослинний та тваринний світи, техногенне середовище, соціальне середовище;
- опис передбачених заходів, спрямованих на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на довкілля, у тому числі (за можливості) компенсаційних заходів;
- зауваження та пропозиції, які надійдуть в результаті громадських обговорень.

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості

Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”. Оцінка впливу на довкілля - це процедура, що передбачає:

- підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля;
- проведення громадського обговорення планованої діяльності;
- аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації;

надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом п'ятим цього пункту;

врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності, зазначеного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її

проведення.

Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності.

Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

Тимчасово, на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби (COVID-19), спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадські слухання не проводяться і не призначаються на дати, що припадають на цей період, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля

Протягом 20 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськість має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Надаючи такі зауваження і пропозиції, вкажіть реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності

Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде:

- підтвердження Спеціального дозволу на користування надрами, що видається Державною службою геології та надр України, відповідно до Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615 (із змінами);
- дозвіл на викиди, що видається Департаментом захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
- дозвіл на спеціальне водокористування, що видається територіальними підрозділами Державного агентства водних ресурсів України відповідно до Водного Кодексу України.

Інші документи дозвільного характеру, передбачені законодавством, за умови що вони не передбачають встановлення (затвердження) змін у діяльності, затвердженій (схваленій) рішенням про провадження планованої діяльності, або продовження строків її провадження (згідно пункту 9 статті 9 ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля»)

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надсилати до

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Департамент екологічної оцінки та контролю, відділ оцінки впливу на довкілля. Поштова адреса: вул. Митрополита Василя Липківського, буд. 35, м. Київ, 03035. Електронна адреса: OVD@mer.gov.ua тел./факс +38 (044) 206-31-40, +38 (044) 206-31-50 Контактна особа: Грицак Олена Анатоліївна.

(найменування уповноваженого органу, поштова адреса, електронна адреса, номер телефону та контактна особа)

На Київщині пошкоджену обстрілами школу обладнали сонячними панелями

Крім автономного живлення, сонячна енергія допоможе зменшити комунальні платежі приблизно на 30%

На Київщині в Ірпені у п'ятницю, 25 листопада, відкриють сонячну станцію з системами збереження електроенергії на даху ліцею «Мрія», в рамках проекту «100 сонячних шкіл».

Станція складається з 52 сонячних панелей загальною потужністю 20 кВт, йдеться в пресрелізі благодійного фонду Energy Act for Ukraine Foundation.

Будівля ліцею зазнала значних руйнувань під час окупації, зокрема артилерійських ударів.

«Було п'ять "прильотів" у саму школу та ще приблизно 30 на територію. Один із боєприпасів наскрізь пробив капітальну стіну, був зруйнований фасад і дах, понівечений один із класів», — розповів директор школи Іван Пташник.

В пресрелізі підкреслили, що станція дозволить школі частково функціонувати

автономно попри перебої з електроенергією. Ліцей не відключатимуть від комунальної електромережі, оскільки, у середньому він споживає понад 40 кВт на годину. Крім автономного живлення сонячна енергія допоможе зменшити комунальні платежі приблизно на 30% на рік. Ці кошти школа зможе використати на інше обладнання та розвиток.

«Коли звільнили Ірпінь і Бучу, я зрозуміла, що найбільше б хотілося допомагати чимось, що буде нести користь у довготривалій перспективі. Привезти генератор — це теж важливо, але ми можемо робити більше. Тоді виникла ідея будувати сонячні станції — децентралізовані ресурси енергетики — та робити свій внесок в енергоне залежність країни», — розповіла засновниця фонду Energy Act For Ukraine Foundation Юліана Оніщук.

Вона також додала, що команда фонду також планує проводити факультативні заняття для дітей про відповідальне спо-

живання енергії. Адже однією з місій організації є розвиток культури "зеленої" енергетики в Україні.

Фонд планує обладнати сонячними станціями 100 шкіл та 50 лікарень. Пріоритет надаватиметься закладам у регіонах, що постраждали внаслідок війни.

В повідомленні зазначили, що проєкт вдалося реалізувати за допомогою Німецької Сонячної Асоціації (BSW-Solar), яка надала панелі, батареї, інвертори та монтажну конструкцію для сонячної системи.

Організація Energy Act For Ukraine Foundation була створена у квітні 2022 року, як відповідь на війну. Її основна діяльність спрямована на постачання енергетичного обладнання, з акцентом на відновлювану енергетику.

Джерело: Energy Act for Ukraine Foundation

На організаторів мотоперегонів по лісах Закарпаття відкрили кримінальну справу

На Закарпатті відкрили кримінальне провадження за порушення правил охорони вод проти організаторів благодійних перегонів на ендуро Hard Enduro Wild Trails біля селища Великий Бичків.

Спортивні мотоцикли проїхали через гірські потічки та поблизу заповідних об'єктів, проте така ініціатива викликала обурення екоактивістів та порушила заборону ради оборони області, повідомляє Наші гроші. Львів.

Частину зібраних з перегонів грошей організатори з West Enduro Club передали на допомогу військовим та родині загиблого захисника. Заїзд відбувся 30 жовтня.

В матеріалі зазначили, що проти перегонів виступила екоактивістка Христина Жук, авторка петиції щодо регулювання джипінгу у Карпатах. З її акаунтів у соцмережах відео поширило близько 23 тисяч людей. Після цього їй почали надходити повідомлення від учасників заїзду і тих, хто їх підтримував. Деякі з них писали образи та погрози.

Автори дізналися, що траса для заїзду проходила під горою Кобила біля ботанічного заказника місцевого значення «Арніка», проте не через об'єкти природно-заповідного фонду. Старт змагань відбувся в урочищі «Квасний», а потім пролягав через територію Косівсько-Полянського лісництва та лісництва імені Томащука, де мотоциклісти їздили вгору по потоку Царський. Саме це і викликало найбільший суспільний резонанс.

В матеріалі зазначили, що екоактивісти з «Української природоохоронної групи» звернулися до прокуратури і поліції, щоб покарати порушників. Адже, за їхніми словами, змагання порушило доручення Мі-

ністерства охорони навколишнього середовища від 21 червня 2010 року.

Окрім того, редакція «Наші гроші. Львів» отримала роз'яснення від департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської обласної військової адміністрації. Чинники пояснили, що пересування транспортних засобів та іншої техніки в межах лісів регіонів під час воєнного стану було заборонено рішенням ради оборони області. Цим рішенням мають керуватися усі органи місцевої влади, підприємства, установи, організації та громадяни.

В матеріалі підкреслили, що хоча територія заїзду і не є частиною природно-заповідного фонду, проте Головне управління Національної поліції у Закарпатській області почало досудове розслідування у кримінальному провадженні за ч.1 ст. 242 ККУ — «порушення правил охорони вод». Санкція статті передбачає покарання від 100-200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або до п'яти років обмеження волі.

«Я не хочу себе виправдовувати. Ми точно зробили щось не по закону, але всі говорять, що потрібно допомагати ЗСУ будь-яким чином. Я згадав, що там же є стара дорога і не подумав, що ця ситуація зайде так далеко, — сказав організатор заїзду Іван Романко. — Нас виставили з поганої сторони, але попри все те ми багатьом допомогли. Наступного разу, якщо я захочу провести знову такий захід, хоча це навряд чи станеться, то точно буду запитувати всі можливі дозволи. Ми намагалися зробити добру справу і навіть не могли подумати, що все так погано скінчиться».

Джерело: Наші гроші. Львів

В ЄС не дійшли згоди щодо цінової стелі на російську нафту

Переговори щодо стелі ціни зайшли в глухий кут. Одні країни Європейського Союзу вважають, що ціна повинна бути вищою, а інші — нижчою.

Ще раніше ЄС обговорював цінову стелю на російську нафту в межах 65–70 доларів за барель, що значно вище за собівартість виробництва в Росії.

Крім того, Росія й так продає свою нафту зі знижками, і така планка матиме мінімальний вплив на торгівлю.

Одні — за, інші — проти

Стало відомо, що Єврокомісія все ж запропонувала обмеження цін в обсязі 65 доларів за барель.

Країни Балтії та Польща заявили, що

така пропозиція доволі щедра.

Натомість країни із великою судноплавною галуззю, зокрема Греція та Мальта, не хочуть опускати ціну нижче 70 доларів.

Саме тому для узгодження ціни посли ЄС проведуть додаткові переговори. Також міністри енергетики ЄС мають зібратися для обговорення заходів, що стримуватимуть ціни на природний газ.

Раніша заява глава Мінфіну США Джанет Єллен встановлювала стелю цін на нафту з Росії на рівні 60 доларів за барель.

Обмеження не для всіх

Попри санкції щодо ембарго російської нафти, які запрацюють з 5 грудня, такі країни, як Японія, Хорватія, Болгарія та інші

(які не мають виходу до моря), матимуть ліцензії на здійснення транзакцій стосовно постачання сирової нафти з Росії.

Всі транзакції, що стосуються імпорту російської нафти з проекту «Сахалін-2», будуть дозволені до 30 вересня 2023 року.

Нагадуємо, що з 5 грудня 2022 року для сирової російської нафти, а з 5 лютого 2023 року — для нафтопродуктів, наберуть чинності обмеження країн G7 щодо експорту. Надання морських послуг покупцям, які контракують нафту агресора вище встановленої цінової стелі, буде заборонено.

Джерело: Bloomberg

Аграрні асоціації представили План Маршалла для молочної галузі України

У німецькому Ганновері відбувся круглий стіл «План Маршалла для агросектору України». Захід організували Всеукраїнська Аграрна Рада (ВАР), Асоціація виробників молока (АВМ) та благодійний фонд SaveUA у рамках провідної виставки тваринництва EuroTier 2022.

У круглому столі взяли участь провідні аграрні асоціації, українські та німецькі аграрії та галузеві експерти. Під час заходу фахівці наголошували на тому, що після перемоги України першочергові інвестиції мають бути спрямовані в аграрний сектор. З огляду на поточні збитки та перспективи агросектору, інвестиції на відновлення становитимуть десятки мільярдів доларів.

— У порівнянні з країнами ЄС, в яких на аграрний сектор припадає у середньому 1% ВВП, аграрний сектор України до війни становив більше 17% ВВП і приносив країні більше 40% валютної виручки. Через війну експортний потенціал не працює на повну. Ми повинні почати виробляти більше продукції з доданою вартістю і зробити акцент саме на розвиток переробки, — зазначив голова ВАР та засновник благодійного фонду SaveUA Андрій Дикун.

Він розповів, що аграрна спільнота вже має певні домовленості з українським урядом щодо акценту на переробці. Це дасть змогу аграріям підтримувати економіку країни та забезпечити громадян робочими місцями.

— Загальні втрати агросектору становлять майже \$40 млрд. З них прямі — \$6,6 млрд. По сільськогосподарській техніці — це \$2,8 млрд, по виробничим потуж-

ностям — більше \$1,5 млрд, по тваринницьких комплексах — понад \$1,5 млрд. Сади і багаторічні насадження — ще майже \$4,4 млрд. Це ситуація, в якій ми зараз живемо. До того ж агросектор має більше \$35 млрд непрямих втрат — це упущена вигода, адже аграрії не зібрали урожай і не посіяли новий, втратили надходження від реалізації продукції тощо, — розповіла генеральна директорка АВМ Ганна Лавренюк.

Українські аграрні асоціації переконані, що український агросектор повинен відновлюватися поетапно. Для відновлення молочної галузі України вони запропонували своє бачення Плану Маршалла з трьох етапів.

За словами віце-президента Асоціації виробників молока Любомира Дикун, перший етап слід впроваджувати ще під час активної фази війни. Для цього потрібна термінова підтримка українських товаровиробників. Зокрема, благодійна матеріальна допомога підприємствам з окупованих територій, що втратили поголів'я внаслідок бойових дій. Кошти їм потрібні на придбання племінних тварин та на ремонт пошкоджених об'єктів і знищеного обладнання. Аграрні підприємства вкрай важливо забезпечити генераторами для безперебійної роботи, ветеринарними препаратами вакцинами, преміксами, кормовими добавками та засобами гігієни для тварин тощо.

Другий етап включає проекти технічної підтримки:

- реконструкція ферм;

- розмінування сільгоспугідь;
- закупівля племінного скота;
- надання сервісних послуг агропідприємствам.

Третій етап безпосередньо формуватиме молочну галузь України. Великі зусилля та інвестиції будуть спрямовуватись на розвиток переробки, кооперативів та будівництво навчально-дослідних та освітніх аграрних закладів.

— Ми вже маємо нову стратегію щодо майбутніх інвестицій. Разом з міжнародними партнерами нам потрібно створювати та розвивати кооперативні молокопереробні заводи, кооперативну бійню, будувати генетичні центри, навчально-дослідні господарства, створювати заводи зрошувального обладнання, — наголосив Андрій Дикун. — Не менш важливо також якісно навчати фахівців та заохочувати молодь працювати в агросфері. Для цього необхідно створювати та будувати Український аграрний університет.

Експерт зазначив, що попри війну Україна залишається привабливою для іноземних інвесторів. Уряд уже має понад 250 заявок від потенційних інвесторів, більшість з них хочуть інвестувати саме в агросектор України. Разом з тим, ВАР, АВМ, асоціація «Свинарі України» та благодійний фонд SaveUA з іноземними партнерами реалізують відразу декілька проектів з підтримки аграрних підприємств, які постраждали від воєнних дій.

Джерело: growhow

Світло з космосу.

Новий план передачі електроенергії з орбіти на Землю

Керівники космічної галузі мають дослідити, чи можна бездротовим шляхом передавати електроенергію з орбіти до мільйонів будинків.

Цього тижня Європейське космічне агентство, ймовірно, схвалить трирічне дослідження перспектив використання величезних сонячних ферм у космосі для вироблення та ефективної передачі електроенергії на Землю, пише BBC.

План передбачає створення на орбіті гігантських супутників, кожен із яких зможе виробляти стільки ж електроенергії, скільки середня електростанція.

Хоча кілька організацій та інших космічних агентств вже розглядали цю ідею, проєкт Solaris закладе основу для практичного плану створення космічної системи виробництва відновлюваної енергії.

Ця програма - одна з кількох, які розглядатимуть на раді Європейського космічного агентства, що збирається раз на три роки. Рада визначить бюджет для наступного етапу планів агентства з дослідження космосу, моніторингу довкілля та зв'язку.

Йозеф Ашбахер, генеральний директор ЄКА, сказав в інтерв'ю BBC, що, на його думку, сонячна енергія з космосу може надати величезну допомогу у вирішенні проблеми браку енергії у майбутньому.

«Нам необхідно перейти до вуглецево-нейтральної економіки і, отже, змінити спосіб виробництва енергії та значно скоротити частку викопного палива у виробництві енергії», - сказав він.

«Якщо це можна зробити з космосу - і це велике «якщо», оскільки на цій стадії ми поки що цього не досягли - це було б чудово, тому що вирішило б безліч проблем», - додав Ашбахер.

У космосі енергію Сонця можна добувати набагато ефективніше - воно світить постійно і не заважають хмари. Ця ідея існує вже понад 50 років, але її реалізація була надто складною та дорогою. Можливо, зараз ситуація змінилася.

Переломним моментом стало різке зниження вартості запусків завдяки багаторазовим ракетам та іншим інноваціям, розробленим у приватному секторі. Крім того, досягли успіхів у роботизованому будівництві об'єктів у космосі, а також з'явилися

нові технології бездротової передачі електроенергії з космосу на Землю.

ЄКА збирає кошти на дослідницьку програму під назвою Solaris, щоб з'ясувати, чи зробили ці нові розробки сонячну енергетику в космосі досить надійною та дешевою, щоб вона стала економічно доцільною.

«Ідея космічної сонячної енергетики більше не є науковою фантастикою», - каже доктор Санджай Віджендран з ЄКА, який очолює ініціативу Solaris.

«Потенціал у неї є, і перш ніж ухвалювати рішення про спробу побудувати щось у космосі, нам потрібно зрозуміти, як це зробити з погляду технології», - додає він.

Основне завдання програми Solaris - встановити, як можна передавати сонячну енергію з космосу в електричні мережі Землі. Просто дуже довгий кабель тут, ясна річ, не підійде - енергію доведеться передавати бездротовим способом, використовуючи мікрохвильові промені.

Команда Solaris вже зуміла показати, що безпечна та ефективна бездротова

передача електроенергії в принципі можлива.

Під час демонстрації в компанії Airbus у Мюнхені у вересні інженерам вдалося перекачати 2 кВт енергії, отриманої від сонячних батарей, через бездротовий зв'язок на колектори, розташовані на відстані понад 30 метрів. Передача гігават енергії на тисячі кілометрів буде великим кроком вперед, але, за словами Жана Домініка Косте з аерокосмічного підрозділу Airbus, цього можна досягти поступово, невеликими кроками.

«Наша команда вчених не знайшла жодних технічних перешкод, які б завадили нам отримувати сонячну енергію з космосу», - сказав він.

Доктор Рей Сімпкін, головний науковий співробітник компанії Emrod, яка розробила систему бездротової передачі енергії, вважає, що технологія безпечна.

«Нічого не згорить», - сказав він в інтерв'ю BBC. - Енергія розподіляється на такій великій площі, що навіть за пікової інтенсивності в центрі променя вона не становитиме небезпеки для тварин або людей».

США, Китай та Японія також просунулися у перегонах з розробки космічної сонячної енергетики, і очікується, що найближчим часом вони оголосять про свої плани. Окремо від пропозиції ЄКА, у Великій Британії створили компанію Space Solar. Вона обіцяє продемонструвати використання енергії з космосу в принципі протягом шести років, а з комерційною метою - протягом дев'яти років.

Незалежно від планів ЄКА, уряд Британії дійшов висновку, що до 2040 року можна буде створити супутник, здатний виробляти стільки ж електроенергії, скільки звичайна електростанція - близько 2 ГВт. Це загалом збігається з оцінками ЄКА, але, на думку доктора Віджендрана, за достатнього фінансування та політичної підтримки цей результат можна отримати протягом десятиліття.

Ситуація чимось нагадує американську місячну програму, яку розпочав президент Кеннеді у 1961 році, і для нашого покоління електрика з космосу може стати еквівалентом польоту на Місяць, вважає він.

Джерело: BBC

Вчені з'ясували, як на організм впливає час споживання їжі і до чого тут депресія

Час для споживання їжі слід обирати правильно, щоб уникнути негативних для організму наслідків

Американські вчені з'ясували, що час вживання їжі напівпрямую впливає на психічне здоров'я людини. Особливо, якщо мова йде про нічне під'їдання на тлі роботи у цю пору чи безсоння.

Це вдалося з'ясувати в результаті дослідження. Вчені встановили, що вживання їжі вночі може бути причиною не тільки ожиріння, але й депресії та стану тривоги. Вся справа у балансі гормонів, який в організмі людини коливається протягом дня у залежності від біологічних годин.

“Наше дослідження передбачає, що відмова від нічних прийомів їжі може стабілізувати та покращити емоційний стан людини”, — повідомила Сара Челлаппа з Brigham and Women's Hospital, Бостон, США.

Науковці провели експеримент за участю 19 респондентів — частина з них приймала їжу вдень і вночі, а інші лише вдень. Результати були наступними — у тієї частини, яка харчувалася вночі, відсоток депресивного настрою зріс на 26%, а рівень занепокоєння — на 16%, якщо порівнювати зі звичайним емоційним станом людини. А у частини учасників, які їли тільки протягом дня, жодних змін настрою не було виявлено.

“Це доказ того, що час приймання їжі має помірний або сильний вплив на рівень настрою, подібного до депресії та тривоги, і такі ефекти були пов'язані зі зміщенням біологічних годин”, — говорить Челаппа.

Вчені не можуть поки сказати, чому саме час приймання їжі впливає на настрій, але припускають, що може грати роль непереносимість глюкози у нічний час.

Джерело: medicalanswers

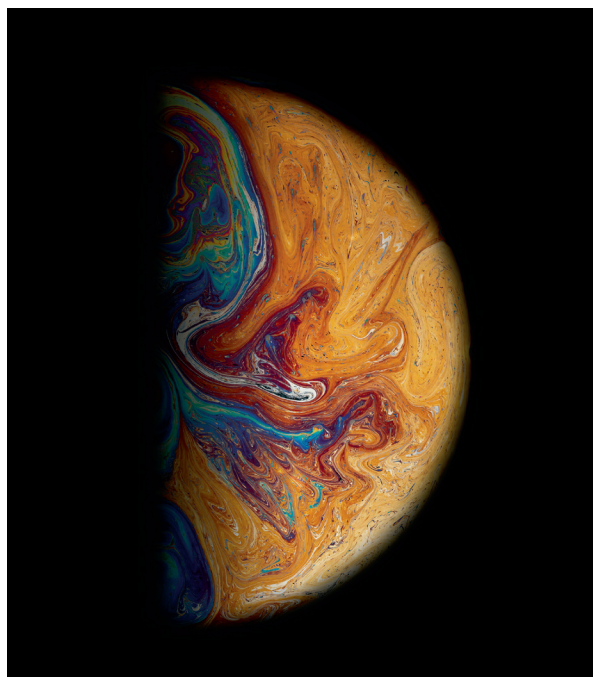
Телескоп James Webb визначив склад атмосфери далекої екзопланети

Крім водної пари та вуглекислого газу, в атмосфері газового гіганта WASP-39b помічені натрій, калій та сірка. Такий незвичайний склад може свідчити про серію злиття та поглинання, які пережила екзопланета в минулому.

Екзопланета WASP-39b знаходиться на відстані лише 700 світлових років. Це газовий гігант, розташований дуже близько до материнської зірки. Її світло на шляху до нас проходить крізь атмосферу планети та частково поглинається. Через війну спектр цього випромінювання дозволяє визначити хімічний склад атмосфери WASP-39b. Раніше в ньому вже виявляли і водну пару, і вуглекислий газ.

Нові спостереження космічного телескопа James Webb допомогли помітити й інші гази, здебільшого досить токсичні для життя земного типу. Про ці знахідки повідомляється в прес-релізі Європейського космічного агентства (ESA). Подробиці наведено в цілій серії статей, опублікованих в онлайн-бібліотеці препринтів arXiv.

Розміри WASP-39b можна порівняти з розмірами Юпітера, маса — з Сатурном. Однак він обертається приблизно так само близько до своєї зірки, як Меркурій

— до Сонця, здійснюючи повний оборот по орбіті всього за 4,1 доби. В результаті WASP-39b сильно нагрівається: температура там сягає 900 °C. Все це у поєднанні з порівняно близькою відстанню до самої зірки робить цю екзопланету дуже зручним об'єктом для спостережень та вивчення атмосфери.

Новий космічний телескоп James Webb спостерігав за WASP-39b. Лінії поглинан-

ня у її спектрі вказали на присутність діоксиду сірки. Цей газ уперше виявлено в атмосфері екзопланети. Більше того, він утворюється під час фотохімічних реакцій під дією випромінювання зірки, подібно до того, як озон з'являється у верхніх шарах земної атмосфери. До того ж, це перше спостереження таких фотохімічних процесів в атмосфері планети за межами Сонячної системи.

Крім того, на WASP-39b помітили присутність водної пари та вуглекислого газу, натрію та калію. А ось звичайних монооксиду вуглецю, метану та сірководню телескоп не розгледів. Якщо вони є на далекій планеті, то лише вкрай малих кількостях. На думку вчених, такий склад може свідчити про досить бурхливу передісторію WASP-39b.

“Порівняно великий вміст сірки щодо водню показує, що планета пережила безліч злиттів з планетезімалями (“зародками” планет. — Прим. ред.), які доставили ці речовини в атмосферу”, — пояснив один з учасників дослідження Казумас Оно (Kazumasa Ohno).

Джерело: esawebb.org

Засновник та Видавець
Товариство з обмеженою
відповідальністю «ГЕОАКЦЕНТ»

Гол. редактор Коренев Даниїл Ігорович
Відповідальний за випуск Коренев Даниїл Ігорович
Видання виходить кожен місяць
за наявності матеріалів.

Адреса редакції:
Україна, 03035, м. Київ, вул. Солом'янська, буд. 1;
тел.: +380732577266; geo.accent.tov@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію засобу масової
інформації КВ 25246-15186Р від 7.09.2022 р.
Газета не завжди поділяє позицію
авторів публікації.
Видання розповсюджуються безкоштовно

За достовірність інформації несуть
відповідальність автори публікації та рекламодавці.
Віддруковано ФОП Щуренко Валерія Миколаївна

Наклад 3000 прим.
Замовлення №111/2
Дата виходу в світ
29 Листопада 2022 року